

Motion till riksdagen 2023/24:1342

av **Niklas Karlsson och Adrian Magnusson (båda S)**

Tillträde till universitet och högskolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av högskoleförordningen (1993:100) och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Universitet och högskolor ska utgöra en oberoende och opartisk kunskapsorganisation med utgångspunkt i vetenskaplig integritet och där det fria ordet ges en given plats inom lärosätenas verksamhet. På landets högre utbildningar fostras många av samhällets framtida ledare, i näringsliv och samhällsliv. Det är av central vikt att universitet och högskolor lever efter och tillämpar de demokratiska principerna, i alla deras bemärkelser. Det demokratiska samtalet ska vara en naturlig del i den högre utbildningen. Demokrati måste vara större och mer än rätten att som medborgare rösta vart fjärde år. Det handlar om bildning, om att få rätt information och om att öka intresset för samhällsfrågor bland studenter.

I en tid då demokratin hotas och förtroendet för partipolitiken sjunker måste högskolorna, universiteten och studentkårer ge partipolitiska föreningar tillträde för att informera och ge möjligheten att engagera sig i politiken. Tyvärr ser verkligheten inte ut så idag. Många universitet, högskolor och studentkårer nekar partipolitiska föreningar tillträde till högskolan och universiteten. För att få hyra lokaler, dela ut material, affischera och informera studenter om politik krävs ledningens medgivande. Att skaffa ett sådant kan vara snårigt då rutinerna skiljer sig åt lärosäten emellan. Under valrörelsen 2018 blev förbund och lokala föreningar ofta nekade tillträde, ofta utan motivering eller med argumentet att politisk aktivitet inte hör hemma i lokalerna. Det är ett direkt brott mot högskoleförordningen.

De politiska organisationerna har demokratiskt uppbyggda föreningar på flera universitetsorter där medlemmarna är studenter från lärosätena. Föreningarna ordnar sammankomster där de bjuder in företrädare och föreläsare, har studiecirkel och diskussionsträffar i syfte att opinionsbilda och upplysa. Föreningar följer de riktlinjer

som framgår i högskoleförordningen. Därför måste det ifrågasättas om högskolan och universitetet har rätt att neka politiska föreningar tillträde till dess lokaler.

Av 1 kap. 13 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att en högskola är skyldig att låta en demokratiskt uppbyggd förening för studenter vid lärosätet använda undervisningslokalerna vid en sammankomst som anordnas för medlemmar om sammankomsten hålls för upplysning, meningsyttring och liknande eller för framförande av konstnärligt verk. Den som av föreningen har bjudits in för att medverka vid sammankomsten får inte vägras tillträde till möteslokalerna.

Högskoleförordningen (1 kap. 13 §) bör ses över så att godtycklig tolkning inte stänger ute demokratiskt uppbyggda föreningar. Högskolor, universitet och studentkårer ska ta sitt respektive demokratiska ansvar och därmed låta politiska föreningar vara en viktig och naturlig del i det demokratiska samtalet.

Niklas Karlsson (S)

Adrian Magnusson (S)